

Hensyn til Assistent Müllen, ikke kan siges Andet end at være fuldstændig berettiget. Hvorledes man end opfatter det, ja meget er vist, at den paagjældende Embedsmand havde underskrevet en Opfordring til at stemme paa en Kandidat, i hvilken Opfordring der stod den udtryffelige Motivering, at denne Kandidat vilde kæmpe for det nuværende Ministeriums Fjernelse (Afbrydelse!) Ja det kan vist være meget fornuftigt, som ærede Medlemmer sige, naar det ses fra de Herrers Standpunkt, men det forekommer mig, at en saadan Virksomhed gaar ud over det, som en Embedsmand i Centraladministrationen kan indlade sig paa, og at det derfor har været fuldkommen berettiget, at man — ingenlunde affledigede ham strax, det har man ikke gjort, man har overhovedet ikke afflediget ham, men foreholdt ham dette og i den Henseende gav ham en Frettefættelse. Hvad der er forefaldet mellem Assistent Müllen og den paagjældende Departementschef, har den Første givet en Fremstilling af, der iøvrigt ikke kan betragtes som fuldkommen paalidelig, da det jo er den ene Parts ensidige Fremstilling deraf. Der er ganske vist ikke fremkommet noget Tilsvær fra Vedkommendes, fra Ministeriets Side, men jeg tror nok, at det vil være indlysende, at det er Noget, som Foreholdet umuliggjør, at en Departementschef saaledes kan indlade sig i Uvissehed med sine Undergivne i Ministeriet om, hvad der er passeret i tjenstlige Antiggender. Derimod stiller det sig for mig som langt mere tvivlsomt, om det andet Tilfælde, jeg omtalte, den eneste Affledigelse, der har fundet Sted, har været fuldt begrundet. Jeg kan ikke tilbageholde min Tvivl derom; men en Ting maa jeg dog hævde og strax pointere, og det er det, at der under ingen Omstændigheder her er Tale om nogen politisk Affledigelse i den Forstand, i hvilken dette Ord almindelig tages. Her er ikke Tale om, at den Paagjældende er bleven afflediget af politiske Hensyn, han er bleven afflediget af pædagogiske Hensyn (Afbrydelse) — ja, jeg beder Dem høre nærmere min Motivering deraf. Jeg siger, at den Paagjældende er ikke bleven afflediget, fordi hans Virksomhed antoges at være stadelig for det Ministerium, han var ansat under, men fordi hans Virksomhed antoges, med Rette eller med Urette, at være stadelig for den Skole, i hvilken han var ansat, det er det, som er det Karakteristiske ved Forholdet — det er Noget, som man ikke kan komme bort fra. Det har ogsaa viist sig og fremgaar ogsaa af Forhandlingerne, at allerede forinden der fra Ministeriets Side har været foretaget Skridt overfor den paagjældende Mand, er der oftere fra hans

nærmeste Foresatte, Skolens Bestyrelses Side blevet talt til ham derom, og man har anmodet ham om at ændre sin Opførelse. Det forekommer mig, at dette meget tydelig viser, at vi, som sagt, ikke staa overfor en politisk Handling, men derimod overfor en Embedshandling, et Forhold, der skriver sig fra hans Embedsforhold, altsaa overfor en Budsning af hans Embedsforhold, og jeg skal yderligere sige, at det er ogsaa mig fuldstændig vel bekendt, at det forhold der sig saaledes som fremhævet fra Regeringens Side, at der fra mange Forældres Side næredes Frygt for at sætte deres Børn i denne Skole af Hensyn til den Mand, som man frygtede for skulde blive gjort gjældende der. Det er et Faktum, som jeg har personlig Erfaring for, som jeg har havt Veilighed til at træffe mange Exempler paa, og det forekommer mig ikke, at Betydningen deraf afkræftes ved det, som er bemærket derimod, at Tilgangen til Skolen i denne Tid dog alligevel har været saa stor, at man ikke har kunnet optage alle dem, der meldte sig, thi det kunde jo dog vel være saa, at de samme Omstændigheder, som bevirkede, at visse Forældre holdt deres Børn tilbage, maatte maatte medføre en meget større Tilstrømning fra Andre. Det forekommer mig imidlertid rigtig nok, at den eneste Statskole, som der for Tiden er her i Wien, ikke burde basere sin Tilgang alene paa den Omstændighed, at man ventede der at træffe radikal Væring. Imidlertid erkjender jeg, at det dog for mig har stillet sig overmaade tvivlsomt, hvorvidt man her har foretaget nogen rigtig Handling, og om der her har været nogen fuldkommen tilstrækkelig Nødvendighed for det Skridt, som der her er foretaget, men dette er jo Noget, der vistnok er meget vanskeligt, kan jeg nok sige, for Udenforstaaende at dømmes om. Det er meget vanskeligt for Andre end dem, som ere umiddelbart ansatte som Foresatte ved den vedkommende Institution, at have nogen bestemt Mening derom. Men ligesom jo vistnok nu den Frygt, der, som jeg omtalte før, fra mange Forældres Side næredes mod at sætte deres Børn i den Skole, hvilede paa Forudsætninger, der nu synes ikke at have været rigtige, nemlig at den paagjældende Lærer benyttede sin Stilling i Skolen til at indprente Børnene Anskuelser, som man ikke ønskede indprente dem, Noget, som har viist sig ikke at være rigtigt, og som Ingen har villet lægge ham til Last, saaledes har jeg heller ikke i de foreliggende Data for mit Vedkommende kunnet finde en tilstrækkelig klar Paavisning af, at der havde været nogen Nødvendighed for den paagjældende Affledigelse; det er Noget, jeg ikke lægger Dølgemaal paa. Det forekommer